

Journal of Analytic Divinity
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/jad>
E-ISSN: 2602-3792
6/1 (Haziran/June 2022), 33-61.

4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Online Eğitim Tecrübeleri Üzerine Nicel Araştırma (Ankara Örneği)

A Quantitative Research on Online Education Experiences of 4-6 Years Old Quran Course Teachers (Ankara Example)

Muhammed Ali Yazıbaşı

Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü

Assoc. Prof. Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Islamic Sciences, Department of Philosophy and Religious Sciences, Ankara/Türkiye

E-posta: muhammedaliyazibasi@hotmail.com

ORCID ID: 0000-0003-0369-1217

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi / Date Received: 2 Mart/March 2022

Kabul Tarihi / Date Accepted: 18 Nisan/ April 2022

Yayın Tarihi / Date Published: 15 Haziran/15 June 2022

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Yaz-Haziran/ Summer-June

DOI: 10.46595/jad.1081858

Cite as / Atıf: Yazıbaşı, Muhammed Ali. "4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Online Eğitim Tecrübeleri Üzerine Nicel Araştırma (Ankara Örneği)", *Journal of Analytic Divinity* 6/1 (Haziran/June 2022), 33-61.

İntihal/Plagiarism: Bu makale, iThenticate yazılımınca taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir. This article has been scanned by iThenticate. No plagiarism detected.

Etik Beyan/Ethical Statement: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur/It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited (Muhammed Ali Yazıbaşı)

Finansal Destek / Grant Support: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmiştir. / The authors declared that this study has received no financial support.

CC BY-NC 4.0 | This paper is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial License

Web: <http://dergipark.org.tr/jad> | **e-mail to:** editorjand@gmail.com

Öz

Araştırmanın amacı 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik ders materyalleri geliştirme, öğretim teknolojilerinden yararlanma, sesli ve görüntülü oyunlar hazırlama vb. hususlarla ilgili tecrübelerini tespit etmektir. Araştırmada anket ve model tarama tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Diyanet İşleri Başkanlığı 4-6 yaş kuran kursu öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemi ise Ankara Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Pursaklar ve Yenimahalle ilçe müftülüğü 4-6 yaş kuran kurslarında görev yapmakta 142 öğretici oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerden elde edilen veriler SPSS 25 istatistik paket programı kullanılarak analiz yapılmıştır. Hizmet süresi 5-10 yıl, kadrolu ve lisansüstü programdan mezun olan öğretmenlerin ders materyali hazırlama ve uygulama konusunda yeterlik seviyelerinin daha üst durumda olduğu tespit edilmiştir. Online eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu ile ilgili hizmet süresi 15-20 yıl olan yüksek lisans mezunu öğretmenler olumlu puan almışlardır. Öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri ile ilgili değerlendirmede hizmet süresi 15-20 yıl olan doktora mezunu öğretmenlerin diğerlerine göre daha fazla puan aldıkları tespit edilmiştir. Uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine katkısı ile ilgili değerlendirmede hizmet süresi 10-15 yıl olan, doktora mezunu öğretmenler daha yüksek puan almaktadır. Müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi ile ilgili olarak hizmet süresi 15-20 yıl olan doktora ve yüksek lisans mezunu öğretmenler diğerlerine göre daha fazla puan aldıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Öğretim Teknolojileri, Kuran Kursu Öğreticisi, Ders Materyali, Okul Öncesi.

Abstract

The aim of the research is to determine their experience of matters for developing course materials for distance education of 4-6 year old Quran course instructors, to use teaching technologies, to prepare audio and video games, etc. Survey model and survey technique were used in the research. The universe of the research is to create the course tutorials of the presidency of Religious Affairs 4-6 years of age. Ankara Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Pursak and Yenimahalle district Mufti serve in 4-6 years of Quran courses and constitute 142 instructors. The data obtained from the instructors participating in the research has been analyzed using the SPSS 25 statistical package program. It has been determined that the proficiency levels of the instructors who have a service period of 5-10 years and graduated from the postgraduate program are higher in preparing and applying course materials. Teachers who have Master degree with 15-20 years of service period related to the suitability of online education for the education of preschool children received positive scores. In the assessment of teaching technology competencies of teachers, it was found that doctoral and master degree teachers with a service period of 15-20 years received more points than others.

Keywords: Distance Education, Instructional Technologies, Quran Course Instructor, Course Material, Pre-School.

Giriş

1 Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan Covid-19 virüsü, ilk önce (2019-nCoV) daha sonra SARS-CoV-2 virüsü şeklinde tanımlanmıştır. Covid-19 virüsünün birçok ülkeyi etkisi altına alması ve küresel salgın boyutuna ulaşması nedeniyle 11 Şubat 2020 tarihin itibaren Dünya Sağlık Örgütü tarafından Pandemi ilan edilmiştir (Dikmen-Bahçeci, 2020). Covid-19 pandemi süreciyle birlikte dünya genelinde eğitimde dijital dönüşüm yaşanmaya başlanmış, yüz yüze eğitimden uzaktan eğitime geçilmiştir. Bu süreçte ülkemizde de uzaktan eğitim örgün eğitimin yerine iyi bir seçenek olarak değerlendirilmiştir. Çünkü uzaktan eğitim, zaman ve mekân engellerini ortadan kaldırmak için geliştirilmiş bir eğitim türüdür. Aynı eğitim mekânında ya da aynı zamanda bir araya gelemeyen öğretmen ile öğrenci arasında ilişki tesis eden uzaktan eğitimde eğitim öğretim televizyon ve bilgisayar gibi araçlar üzerinden yapılmaktadır (Cevizci, 2002).

Okul öncesi dönem birey için altın çağdır. Bu dönemde aldığı eğitim, eğitimin içeriği, aile ortamı, yaşadığı çevre bireyin kimlik ve kişiliğinin oluşumuna etki etmektedir. Bu dönemde elde edilemeyen kazanımların telafisi çok zor olduğu gibi yanlış davranışların düzeltilmesi de çok zordur (Bacanlı, 2004). Dolayısıyla bu dönemin iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. 2019 yılından itibaren Covid-19 salgınından dolayı okul öncesi eğitim kurumlarında da uzaktan eğitime geçilmesi okul öncesi öğretmenlerinin yükünü biraz daha artırmıştır. Özellikle Diyanet İşleri Başkanlığı 4-6 yaş kuran kurslarında görev yapmakta olan öğretmenlerin hem uzaktan eğitim konusunda tecrübelerinin olmaması hem sürece hazırlıksız yakalanmaları hem de 4-6 yaş kuran kursları müfredatının içeriğinden dolayı onların uzaktan eğitim sürecinde neler yaşadıkları konusunu gündeme getirmektedir.

1. Araştırmanın Problemi

Covid-19 pandemi süreciyle birlikte ülkemizde eğitim kurumlarının bütün kademelerinde olduğu gibi Diyanet İşleri Başkanlığı 4-6 yaş kuran kurslarında da 30/11/2020 tarihinden itibaren yüz yüze eğitimden uzaktan eğitime geçilmiştir. Söz konusu süreçte öğretmenler daha önce tecrübe etmedikleri bir durumla karşı karşıya kalmıştır. Öğreticiler bir taraftan Teams, Teamlink, Skype, Zoom ve Google Meet gibi uygulamaların (Kurt, 2021) kullanımına uyum sağlamaya gayret ederken diğer taraftan da söz konusu programlarda kullanabilecekleri ders materyalleri geliştirme, öğrencilerin gelişimlerini takip etme, süre ve kavram öğretimi vb. hususlarla başa çıkmak için emek sarf etmişlerdir. Çalışmanın ana problemini öğretmenlerin uzaktan eğitime uyumu, materyal hazırlama ve öğretim teknolojileri konusunda yeterli mi? sorusu oluşturmaktadır.

Hipotezler:

- Öğreticiler uzaktan eğitim sürecinde **bilgisayar, laptop, tablet vb.** materyalleri kullanmakta problem yaşamaktadır.

- Öğreticiler Elifba öğretimi ve Kavram öğretimi konusunda zorlanmaktadır.
- Öğreticilerin online eğitimde kullanabilecekleri materyalleri hazırlamaya yönelik online hizmet içi eğitime ihtiyacı bulunmaktadır.
- Online eğitime öğrencilerin katılımı düşüktür.
- Online eğitim sürecinde öğretmenler öğrencilerle duygusal bağ kuramamaktadır.
- Öğreticiler online eğitim sürecinde kendilerini rahat hissetmemektedir.
- Öğrenciler online eğitim sürecinde kendilerini rahat ifade edememektedir.

2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Çalışmanın amacı Ankara ili merkez ilçelerinden Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Pursaklar ve Yenimahalle İlçe Müftülüğü 4-6 yaş kuran kursunda görev yapmakta olan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde materyal hazırlama ve uygulama, öğretim teknolojilerinden yararlanma, görüntülü ve sesli oyunlar hazırlama ile ilgili düşüncelerini tespit ederek değerlendirmektir.

Çalışmadan elde edilecek verilerin 4-6 yaş kuran kurslarına yönelik geliştirilecek çevrim içi programlara katkı sunması beklenmektedir. Bununla birlikte söz konusu verilerin 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerine yönelik çevrim içi bir eğitim programının geliştirilmesine de alt yapı oluşturması hedeflenmektedir.

3. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın Evren ve Örneklemi: Araştırmanın evrenini 4-6 yaş kuran kursu öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise Ankara Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Pursaklar ve Yenimahalle ilçe müftülüğü 4-6 yaş kuran kurslarında 2020-2021 eğitim öğretim yılında görev yapan 142 öğreticiden basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiş öğretmenler oluşturmaktadır. 4-6 yaş kuran kursu pilot uygulamasının ilk yapıldığı yerler arasında Ankara ili de yer almaktadır. Ayrıca söz konusu ilçelere ulaşımın kolay olması, ilgili kurumlardan izin alma, anketlerin sağlıklı bir şekilde uygulanması ve takibi vb. nedenlerden dolayı örneklem olarak Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Pursaklar ve Yenimahalle ilçe müftülüklerinde görev yapan öğretmenler tercih edilmiştir.

Veri Toplama Aracı: Araştırma verilerinin toplanması için Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 2021/26 nolu etik kurul raporu alınmıştır. Ayrıca öğretmenlere anket uygulamak üzere Ankara il müftülüğünden izin alınmıştır. 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitime uyum ve materyal hazırlama, internete ve bilgisayara ulaşma, öğretim teknolojilerini kullanabilme, uzaktan eğitim çevrim içi hizmet içi vb. konulardaki değerlendirmelerinin tespit edilmeye çalışıldığı bu çalışmada, maksada en uygun teknik olarak anket ve model tarama tekniği kullanılmıştır. Anket formu iki

bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, öğretmenlerin kadro türü, hizmet süresi, eğitim durumu, görev yeri gibi demografik bilgilere yer verilmiştir. İkinci bölümde ise 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde materyal hazırlama, internete ve bilgisayara ulaşma, öğretim teknolojilerini kullanabilme, uzaktan eğitim çevrim içi hizmet içi vb. konulardaki değerlendirmelerini içeren kırk yedi maddeye yer verilmiştir. Verilerin beşli ölçekten elde edilmiş olması nedeniyle bağımsız değişkenler ile arasındaki ilişkiyi açıklayabilecek puan aralıkları şu şekilde belirlenmiştir. (%20'lik (1/5) puan aralıkları dikkate alınmıştır.

Tablo 1. Ölçek Puan Sınırları

Puan Sınırı	Etkililik Düzeyi
1,00-3,17	Kesinlikle Katılmıyorum
3,18-3,38	Katılmıyorum
3,39-3,58	Kararsızım
3,59-3,83	Katılıyorum
3,84-5,00	Kesinlikle Katılıyorum

Veri Analizi: Araştırmada veri toplama tekniği olarak kullanılan anket için maddeler oluşturulmuştur. Maddelerin daha iyi anlaşılması için anket formunun giriş kısmında anketin amacını ve içeriğini belirten yönergeye yer verilmiştir. Bununla birlikte anket formu dil-anlatım ve kapsam geçerliliği bakımından incelenmiştir. Anket formunda yer alan maddeler, görev yapmakta olan 10 öğretici ile alanında uzman beş kişinin değerlendirmesine sunulmuştur. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra pilot uygulamak yapmak için örneklem grubuyla aynı özellikleri taşıyan 30 öğreticiye anket uygulanmıştır. Öğreticilerden gelen dönütler ve alan uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ankete son şekli verilmiştir. Daha sonra anketler çevrimiçi anket yoluyla Ankara Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Pirsaklar ve Yenimahalle ilçe müftülüğü 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinden elde edilen veriler SPSS 25 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın güvenilirliği için güvenilirlik analizi ve geçerliliği için de faktör analizi ve örneklemi oluşturan 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin demografik özelliklerini incelemek için de frekans analizi yapılmıştır.

Yapı Geçerliliği: Faktör analizi, yapı geçerliliğini ortaya koyan yollardan birisidir. Bu doğrultuda faktör analizi anketimize uygulandığında şu veriler ortaya çıkmıştır;

Tablo 2. KMO ve Bartlett's Test Sonuçları

KMO and Bartlett's Testi		
Kaiser-Meyer-Olkin Testi		0,862
Bartlett's Testi	Ki-Kare	3390,531
	Serbestlik Derecesi	780
	P Değeri	0,000

Çalışmaya katılan öğrencilerinden elde edilen verilerin yapı geçerliliğini incelemek için "Temel Bileşenler Tekniği" ve "Direct Oblimin" döndürme yöntemi kullanılmıştır. Öncelikle faktör analizin uygulanabilirliğini ele almak için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett's testleri uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre KMO testi sonucu 0,862 ve Bartlett's testi x2 değeri 3390,531 ($p < 0,05$) olarak hesaplanmıştır. Uygulanan bu test istatistikleri ile faktör analizi yapabilmek için yeterli örneklem büyüklüğünün olduğu ve verilerin de yapısal olarak geçerli olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Madde Faktör Yükleri, Faktörlerin Açıkladığı Varyans Değerleri ve Madde Analizi

Madde	Fak. 1	Fak. 2	Fak. 3	Fak. 4	Fak. 5
B6	,959				
B12	,763				
B7	,734				
B2	,726				
B8	,686				
B5	,638				
B21		,957			
B18		,815			
B17		,763			
B16		,751			
B15		,565			
B25		,545			
B14			,932		
B36			,822		
B13			,697		
B33			,544		
B19			,414		
B26				,890	
B23				,842	
B20				,597	
B28				,518	
B29				,425	
B42					,918
B40					,824
Varyans Değerleri	% 45,104	% 7,884	% 6,491	% 5,636	% 4,966
Toplam Varyans: % 70,082					

Tablo 3'ten anlaşılacağı üzere faktör analizi ile araştırmanın 5 faktörlü bir yapıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Faktör analizi sonucunda toplam varyansın %70.082'sini açıklayan bir yapı elde edilmiştir.

4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinin ders materyallerinin hazırlanması ve uygulanması, eğitim-öğretim teknolojilerinde yararlanma ve hizmet içi eğitim ile ilgili değerlendirmelerini ölçen sorulardan oluşmaktadır. Anket, faktör analizi sonucu oluşan beş boyuta göre gruplandırılmıştır. Alt boyutların isimlendirilmesinde eğitim uzmanlarının görüşlerinden faydalanılmıştır.

Güvenirliliğe İlişkin Bulgular: Araştırmanın güvenilirlik katsayısını incelemek için Cronbach's alfa değeri kullanılmıştır. Cronbach's alfa katsayısının 0,70 olması araştırmanın güvenilirliği için yeterlidir. Anketin ikinci kısmında 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitim ile ilgili değerlendirmelerinin saptanması için sorulan 24 sorunun Cronbach's alfa değeri incelenmiştir.

Tablo 4. Ölçeklere Ait Cronbach Alfa Değerleri

Ölçek ve Alt Boyutları	Cronbach's Alfa Değeri
Fak 1. 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Ders Materyali Hazırlama ve Uygulama Yeterlikleri	,872
Fak 2. Uzaktan Eğitimin Okul Öncesi Çocukların Eğitimine Uygunluğu	,892
Fak 3. 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Öğretim Teknolojileri Yeterlikleri	,872
Fak 4. Uzaktan Eğitimin Çocukların Bilişsel ve Duyuşsal Gelişimine Etkisi	,889
Fak 5. Müftülüklerce Gerçekleştirilen Online Hizmet İçi Eğitimin Değerlendirilmesi	,747
Genel	,777

Araştırmanın alt faktörleri ve genel toplamı için güvenilir olduğu söylenebilir.

Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri: Araştırmamıza katılan öğrencilerin demografik özellikleri

Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Bağımsız Değişkenler	Sayı (N)	Yüzdeler (%)
Kadro Türü		
Kadrolu Öğretici	93	65,5
Sözleşmeli Öğretici	47	33,1
Fahri Öğretici	2	1,4
Hizmet Süresi	Sayı (N)	Yüzdeler (%)
1-5 yıl	46	32,4
5-10 yıl	46	32,4
10-15 yıl	37	26,1
15-20 yıl	13	9,2
Eğitim Durumu	Sayı (N)	Yüzdeler (%)
Çocuk Gelişimi (Önlisans)	3	2,1
İlahiyat (Önlisans)	36	25,4
İlahiyat Fakültesi (Lisans)	93	65,5
İmam-Hatip Lisesi	1	,7
Yüksek Lisans	8	5,6
Doktora	1	,7
Görev Yeri	Sayı (N)	Yüzdeler (%)
Altındağ İlçe Müftülüğü	19	13,4
Çankaya İlçe Müftülüğü	7	4,9
Keçiören İlçe Müftülüğü	40	28,2
Mamak İlçe Müftülüğü	27	19,0
Pursaklar İlçe Müftülüğü	36	25,4
Yenimahalle İlçe Müftülüğü	13	9,2
TOPLAM	142	100,0

4. Bulgular ve Yorum

Tablo 6. Ölçek Maddelerinin Ortalama ve Std. Sapma Değerleri

Madde	Faktör Alt Boyutları	N	\bar{X}	Std. Sapma
Faktör 1. 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Ders Materyali Hazırlama ve Uygulama Yeterlikleri				
B2	Uzaktan eğitime yönelik ders materyalleri hazırlayabildim.	142	4,18	,793
B5	Uzaktan eğitim sürecinde öğretim materyallerini öğrencilerime kolaylıkla ulaştırdım.	142	3,82	1,115
B6	Uzaktan eğitim sürecinde derslerimi zamanında başlatıp zamanında bitirdim.	142	4,34	,959
B7	Uzaktan eğitim sürecinde bilgisayar, laptop, tablet vb. materyalleri kullanmakta problem yaşamadım.	142	4,04	1,160
B8	Hazırlamış olduğum ders materyallerini (kukla ve video vb.) online derslerimde uygulayabildim.	142	4,30	,865
B12	Uzaktan eğitim sürecinde araştırdığım materyallere internet ortamında kolaylıkla ulaşabiliyorum.	142	4,17	,938
Faktör 2. Uzaktan Eğitimin Okul Öncesi Çocukların Eğitimine Uygunluğu				
B15	Uzaktan eğitim sürecine uyum sağlamakta zorluk yaşamadım.	142	3,52	1,264
B16	Çocuklarım (öğrencilerim) uzaktan eğitime seyerek ve isteyerek katıldı.	142	3,61	1,064
B17	Çocuklarım (öğrencilerim) uzaktan eğitim sürecine uyum sağlamakta zorluk yaşamadı.	142	3,41	1,174
B18	Uzaktan eğitim sürecinde çocuklarımın dil gelişiminde olumlu gelişim gözlemledim	142	3,03	1,085

B21	Uzaktan eğitim sürecinde dua ve sure öğrendiklerinde kendilerini mutlu hissetmektedir.	142	4,00	,842
B25	Uzaktan eğitim sürecinde çocukların tutum ve davranışlarında olumlu yönde değişim gözlemledim.	142	3,04	,996
Faktör 3. 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Öğretim Teknolojileri Yeterlikleri				
B14	Uzaktan eğitim sürecinde öğrenme ve öğretme için uygun öğretim teknolojik yazılımı (kodlama vb.) konusunda yeterli tecrübeye sahibim.	141	3,01	1,153
B13	Uzaktan eğitim sürecinde görüntülü, sesli ders materyallerini hazırlama konusunda kendimi yeterli görüyorum.	141	3,56	1,058
B19	Uzaktan eğitim sürecinde drama, müzik vb. öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmada problem yaşamadım.	141	3,23	1,138
B33	Uzaktan eğitimde öğretim teknolojilerini kullanmada kendimi yeterli görüyorum.	141	3,61	,939
B36	Uzaktan eğitimde kullanılmak üzere online oyun hazırlama sistemlerini/yöntemlerini biliyorum.	141	2,82	1,093
Faktör 4. Uzaktan Eğitimin Çocukların Bilişsel ve Duyuşsal Gelişimine Etkisi				
B23	Uzaktan eğitim sürecinde aileler de ders ortamında olduğu için kendimi rahat hissetmiyorum.	140	3,36	1,315
B26	Uzaktan eğitim sürecinde aileler de ders ortamında olduğu için çocuklar kendini rahat ifade edemiyor.	140	3,65	1,181
B28	Uzaktan eğitim sürecinde Elifba öğretiminde problem yaşadım.	140	2,71	1,255

B29	Uzaktan eğitim sürecinde Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma öğretiminde problem yaşadım.	140	2,60	1,234
B20	Yüz yüze eğitimde kullandığım drama, müzik vb. öğretim yöntem ve teknikleri uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin beklentilerine cevap vermedi.	140	3,30	1,130
B32	Uzaktan eğitim sürecinde çocuklar etkinliklere katılmadı.	140	2,41	,996
Faktör 5. Online Hizmet İçi Eğitimin Değerlendirilmesi				
B40	Müftülüğümüz tarafından düzenlenen online eğitim seminerlerinde okul öncesine yönelik öğretim teknolojilerinin kullanımı ve materyallerin hazırlanışı konusunda yeterli uygulamalı eğitim verilmediğini düşünüyorum.	142	3,58	1,132
B42	Müftülüğümüz tarafından düzenlenen online eğitim seminerlerinde etkili iletişim yöntemleri ile ilgili yeterli uygulamalı eğitim verilmediğini düşünüyorum.	142	3,07	1,063

4.1 Faktör 1. 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Ders Materyali Hazırlama ve Uygulama Yeterlikleri

Faktör 1'e göre araştırmaya katılan 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterliklerine yönelik değerlendirmeleri içeren *Uzaktan eğitime yönelik ders materyalleri hazırlayabildim (4,18)*, *Uzaktan eğitim sürecinde ders kaynakları ve öğretim materyallerini öğrencilerime kolaylıkla ulaştırdım (3,82)*, *Uzaktan eğitim sürecinde bilgisayar, laptop, tablet vb. materyalleri kullanmakta problem yaşamadım (4,04)*, *Hazırlanmış olduğum ders materyallerini (kukla ve video vb.) online derslerimde uygulayabildim (4,30)*, *Uzaktan eğitim sürecinde araştırdığım materyallere internet ortamında kolaylıkla ulaşabiliyorum (4,17)* maddelerin ortalama değerlerine bakıldığında öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde ders materyallerini hazırlama ve ders esnasında uygulayabilme yönünde olumlu değerlendirmede buldukları görülmektedir.

4.2 Faktör 2. Uzaktan Eğitimin Okul Öncesi Çocukların Eğitimine Uygunluğu

Uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu ile ilgili değerlendirmeleri içeren *Uzaktan eğitim sürecine uyum sağlamakta zorluk yaşamadım (3,52)*, *Çocuklarım (öğrencilerim) uzaktan eğitime seyerek ve isteyerek katıldı (3,61)*, *Çocuklarım*

(öğrencilerim) uzaktan eğitim sürecine uyum sağlamakta zorluk yaşamadı (3,41), Uzaktan eğitim sürecinde çocuklarımın dil gelişiminde olumlu gelişim gözlemledim (3,03), Uzaktan eğitim sürecinde dua ve sure öğrendiklerinde kendilerini mutlu hissetmektedir (4,00), Uzaktan eğitim sürecinde çocukların tutum ve davranışlarında olumlu yönde değişim gözlemledim (3,04) maddelerin ortalama değerlerine bakıldığında öğretmenlerin uzaktan eğitimin 4-6 yaş kuran kursu eğitim-öğretimi için uygun olduğu görülmektedir.

4.3 Faktör 3. 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Öğretim Teknolojileri Yeterlikleri

4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri ile ilgili değerlendirmeleri içeren *Uzaktan eğitim sürecinde görüntülü, sesli ders materyallerini hazırlama konusunda kendimi yeterli görüyorum (3,56)*, *Uzaktan eğitim sürecinde drama, müzik vb. öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmada problem yaşamadım (3,23)*, *Uzaktan eğitimde öğretim teknolojilerini kullanmada kendimi yeterli görüyorum (3,61)* faktörlerin ortalama değerlerine bakıldığında öğretmenlerin öğretim teknolojileri konusunda kendilerini yeterli bulduklarını görülmektedir. Fakat uzaktan eğitim sürecinde önemi daha fazla hissedilen ve öğrencilerin ders esnasında motivasyonlarını artıran kodlama ve online oyun öğretim teknolojilerini içeren *Uzaktan eğitim sürecinde öğrenme ve öğretme için uygun öğretim teknolojik yazılımı (kodlama vb.) konusunda yeterli tecrübeye sahibim (3,01)*, *Uzaktan eğitimde kullanılmak üzere online oyun hazırlama sistemlerini/yöntemlerini biliyorum (2,82)* maddelerin diğerlerine göre daha az puan aldığı dikkat çekmektedir. Maddelerin ortalama değerlerine bakıldığında öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri yönünden kendilerini yeterli görürlerken kodlama ve online oyun öğretim teknolojileri hususunda kendilerini yeteli görmedikleri yönünde değerlendirme yaptıkları söylenebilir.

4.4 Faktör 4. Uzaktan Eğitimin Çocukların Bilişsel ve Duyuşsal Gelişimine Etkisi

Uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi ile ilgili değerlendirmeleri içeren *Uzaktan eğitim sürecinde aileler de ders ortamında olduğu için kendimi rahat hissetmiyorum (3,36)*, *Yüz yüze eğitimde kullandığım drama, müzik vb. öğretim yöntem ve teknikleri uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin beklentilerine cevap vermedi (3,30)*, *Uzaktan eğitim sürecinde aileler de ders ortamında olduğu için çocuklar kendini rahat ifade edemiyor (3,65)* maddelerin ortalama değerlerine bakıldığında hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin ders esnasında kendilerini rahat hissetmedikleri görülmektedir. Ayrıca *Uzaktan eğitim sürecinde Elifba öğretiminde problem yaşadım (2,71)*, *Uzaktan eğitim sürecinde Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma öğretiminde problem yaşadım (2,60)* maddelerin ortalama değerlerine bakıldığında da uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin Elifba ve Kur'an-ı Kerim öğretimi gibi konularda problem yaşadıkları görülmektedir. Fakat öğrencilerin derse devamı hususunu içeren *Uzaktan eğitim sürecinde çocuklar etkinliklere katılmadı (2,41)* maddenin ortalama değerine bakıldığında ise öğrencilerin derslerine devam ettiklerini göstermektedir.

4.5 Faktör 5. Online Hizmet İçi Eğitimin Değerlendirilmesi

Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin çalıştıkları kurumlar tarafından gerçekleştirilen online hizmet içi programların içeriği ile ilgili değerlendirmelerini içeren Müftülüğümüz tarafından düzenlenen online eğitim seminerlerinde okul öncesine yönelik eğitim teknolojilerinin kullanımı ve materyallerin hazırlanışı konusunda yeterli uygulamalı eğitim verilmediğini düşünüyorum (3,58), Müftülüğümüz tarafından düzenlenen online eğitim seminerlerinde etkili iletişim yöntemleri ile ilgili yeterli uygulamalı eğitim verilmediğini düşünüyorum (3,07) maddelerin ortalama değerlerine bakıldığında öğretmenlerin düzenlenen programların içeriği konusunda memnun olduklarını göstermektedir.

4.6 Araştırmanın Hipotezlerine Ait Bulgular:

Araştırmaya katılan 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerin bağımsız değişkenlere göre alt boyutların analizi yapılmıştır. Uzaktan eğitim sürecine etki eden bağımsız değişkenlerin alt boyutlar üzerinde etkisini incelemek için Kruskal Wallis Test istatistiği uygulanmıştır. Uygulanacak test istatistiklerin analizi sonucunda elde edilen P değerinin 0,05' den küçük olması durumunda yokluk hipotezinin %95 güven düzeyinde reddedileceği ifade edilmektedir (Gamgam-Altunkaya, 2008). Bu bilgi doğrultusunda analiz yorumları yapılmıştır.

Tablo 7. Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk

	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	N	P değeri	İstatistik	N	P değeri
Fak1	,163	142	,000	,903	142	,000
Fak2	,080	142	,027	,968	142	,002
Fak3	,088	142	,009	,983	142	,080
Fak4	,076	142	,042	,973	142	,007
Fak5	,149	142	,000	,946	142	,000
Toplam	,059	142	,200*	,987	142	,205*

*P>0.05 ise veriler normal dağılmaktadır.

4.6.1 Bağımsız Değişkenlere göre 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Ders Materyali Hazırlama ve Uygulama Yeterliklerinin Değerlendirilmesi Faktörünün Analizi ve Yorumu

4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterliklerinin değerlendirilmesi faktöründe kadro türü, hizmet süresi, eğitim durumu, görev yaptığı müftülük gibi araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin bir etkisi olup olmadığı tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya Katılanların, 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Ders Materyali Hazırlama ve Uygulama Yeterliklerini Değerlendirme Durumları

Bağımsız Değişkenler	N	Test İstatistiği	Test İstatistik Değeri	P Değeri
Kadro Türü				
Kadrolu Öğretici	93	72,35	,116	,944
Sözleşmeli Öğretici	47	69,89		
Fahri Öğretici	2	69,75		
Hizmet Süresi				
1-5 yıl	46	72,16	1,471	,689
5-10 yıl	46	76,37		
10-15 yıl	37	65,77		
15-20 yıl	13	68,23		
Eğitim Durumu				
Çocuk Gelişimi (Önlisans)	3	51,00	6,549	,256
İlahiyat (Önlisans)	36	69,38		
İlahiyat Fakültesi (Lisans)	93	70,87		
İmam-Hatip Lisesi	1	20,00		
Yüksek Lisans	8	99,69		
Doktora	1	94,00		
Görev Yaptığı Müftülük				
Altındağ İlçe Müftülüğü	19	45,68	16,962	,005*
Çankaya İlçe Müftülüğü	7	41,14		
Keçiören İlçe Müftülüğü	40	81,99		
Mamak İlçe Müftülüğü	27	66,11		
Pursaklar İlçe Müftülüğü	36	81,92		
Yenimahalle İlçe Müftülüğü	13	75,65		

***P<0.05**

Öğreticilere ait kadro türü bağımsız değişkeninin 4-6 yaş kuran kursu öğreticilerinin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri üzerine etkisine bakıldığında kadrolu öğretmenlerin 72.35, sözleşmeli öğretmenlerin 69.89 ve fahri öğretmenlerin 69.75 ortalama puan elde ettiği tespit edilmiştir. Kadrolu, sözleşmeli, fahri öğretmenler arasında ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri açısından anlamlı farklılaşma bulunmamaktadır. Öğreticiler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen kadrolu öğretmenlerin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Bu durumu fahri öğretmenlerin eğitim durumu,

kuruma aidiyetlik duygusu ve meslek tecrübesiyle (Üzümcü-Çınar, 2020) açıklamak mümkündür.

Hizmet süresi bağımsız değişkeninin 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri üzerine etkisi incelendiğinde hizmet süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin 72.16, 5-10 yıl olan öğretmenlerin 76.37, 10-15 yıl olan öğretmenlerin 65.77 ve 15-20 yıl olan öğretmenlerin ise 68.23 ortalama puan aldıkları tespit edilmiştir. Hizmet süresine göre öğretmenlerin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Fakat 4-6 yaş kuran kursu ve hizmet süresi 5-10 yıl olan öğretmenlerin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Hizmet süresi arttıkça öğretmenlerin materyal hazırlama hususundaki yetersizlikleri dikkat çekmektedir. Bu durum iki ihtimali akla getirmektedir. Birincisi mesleki tükenmişlik ikincisi ise söz konusu görevin gönülsüz yapılmasıdır (Üzümcü-Çınar, 2020).

Eğitim durumu bağımsız değişkeninin 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri üzerine etkisine bakıldığında öğretmenlerden çocuk gelişimi (önlisans) mezun olanların 51.00, ilahiyat (önlisans) mezunu olanların 69.38, ilahiyat fakültesi (lisans) mezunu olanların 70.87, imam-hatip lisesi mezunu olanların 20.00, yüksek lisans mezunu olanların 99.69, doktora mezunu olanların 94.00 ortalama puan aldıkları tespit edilmiştir. Eğitim durumuna göre öğretmenlerin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Eğitim durumu açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen öğretmenlerden eğitim seviyesi yüksek lisans ve doktora olanların ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Lisansüstü eğitimi alan öğretmenlerin hizmet öncesi aldıkları eğitim süreci ve pedagojik formasyon yeterliklerinin materyal hazırlamada alana katkısı olduğu görülmektedir (Korkmaz, 2019).

Öğreticilerin görev yaptığı yerin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri üzerine etkisine bakıldığında Altındağ İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 45.68, Çankaya İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 41.14, Keçiören İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 81.99, Mamak İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 66.11, Pursaklar İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 81.92 ve Yenimahalle İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 75.65 ortalama puan elde ettikleri tespit edilmiştir. Ders materyali hazırlama ve uygulama yeterliklerinde istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma vardır. Öğreticilerin görev yaptığı müftülük açısından Keçiören, Pursaklar ve Yenimahalle ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri bakımından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

4.6.2 Bağımsız Değişkenlere Göre Uzaktan Eğitimin Okul Öncesi Çocukların Eğitimine Uygunluğu Üzerinde Etkisinin İncelenmesi Faktörünün Analizi ve Yorumu

4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu üzerinde etkisinin incelendiği faktörüne kadro türü, hizmet süresi, eğitim durumu, görev yaptığı müftülük gibi araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin bir etkisi olup olmadığı tablo 9'deki gibi özetlenebilir:

Tablo 9. Araştırmaya Katılanların Uzaktan Eğitimin Okul Öncesi Çocukların Eğitimine Uygunluğunu Değerlendirme Durumları

Bağımsız Değişkenler	N	Test İstatistiği	Test İstatistik Değeri	P Değeri
Kadro Türü				
Kadrolu Öğretici	93	72,89	,456	,796
Sözleşmeli Öğretici	47	69,32		
Fahri Öğretici	2	58,00		
Hizmet Süresi				
1-5 yıl	46	71,64	8,085	,044
5-10 yıl	46	79,82		
10-15 yıl	37	56,50		
15-20 yıl	13	84,27		
Eğitim Durumu				
Çocuk Gelişimi (Önlisans)	3	78,17	9,509	,090
İlahiyat (Önlisans)	36	80,44		
İlahiyat Fakültesi (Lisans)	93	66,28		
İmam-Hatip Lisesi	1	4,00		
Yüksek Lisans	8	98,63		
Doktora	1	65,00		
Görev Yaptığı Müftülük				
Altındağ İlçe Müftülüğü	19	48,03	18,463	,002*
Çankaya İlçe Müftülüğü	7	39,71		
Keçiören İlçe Müftülüğü	40	79,79		
Mamak İlçe Müftülüğü	27	63,65		
Pursaklar İlçe Müftülüğü	36	87,42		
Yenimahalle İlçe Müftülüğü	13	69,65		

*P<0.05

Öğreticilere ait kadro türü bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu faktörü üzerinde etkisi incelendiğinde kadrolu öğretmenlerin 72.89, sözleşmeli öğretmenlerin 69.32 ve fahri öğretmenlerin 58.00 ortalama puan elde ettiği tespit edilmiştir. Kadrolu, sözleşmeli, fahri öğretmen arasında uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu faktörü üzerinde etkisi açısından anlamlı bir fark yoktur. Öğreticiler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen kadrolu öğretmenlerin ders materyali uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu hazırlama ve uygulama yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait hizmet süresi bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu faktörü üzerinde etkisine bakıldığında hizmet süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin 71.64, 5-10 yıl olan öğretmenlerin 79.82, 10-15 yıl olan öğretmenlerin 56.50 ve 15-20 yıl olan öğretmenlerin ise 84.27 ortalama puan aldığı görülmüştür. Hizmet süresine göre 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Hizmet süresi 15-20 yıl olan öğretmenlerin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu ile ilgili değerlendirmeleri diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait eğitim durumu bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu faktörü üzerinde etkisi incelendiğinde öğretmenlerden çocuk gelişimi (önlisans) mezunu olanların 78.17, ilahiyat (önlisans) mezunu olanların 80.44, ilahiyat fakültesi (lisans) mezunu olanların 66.28, imam-hatip lisesi mezunu olanların 4.00, yüksek lisans mezunu olanların 98.63, doktora mezunu olanların 65.00 ortalama puan elde ettiği tespit edilmiştir. Eğitim durumuna göre 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Eğitim durumu açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen yüksek lisans mezunu öğretmenlerin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilerin görev yaptığı görev yeri bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu faktörü üzerinde etkisi incelendiğinde Altındağ İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 48.03, Çankaya İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 39.71, Keçiören İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 79.79, Mamak İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 63.65, Pursaklar İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 87.42 ve Yenimahalle İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 69.65 ortalama puan aldıkları görülmüştür. Görev yaptığı ilçe müftülüğü açısından uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu istatistiki olarak öğretmenler arasında anlamlı bir farklılaşma vardır. 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin görev yaptığı müftülük açısından Pursaklar ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin uzaktan eğitimin

okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

4.6.3 Bağımsız Değişkenlere Göre 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Öğretim Teknolojileri Yeterlikleri Faktörünün Analizi ve Yorumu

4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri faktörü üzerinde etkisinin incelendiği faktörde kadro türü, hizmet süresi, eğitim durumu, görev yaptığı müftülük gibi araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin bir etkisi olup olmadığı tablo 10'daki gibi özetlenebilir:

Tablo 10. Araştırmaya Katılanların, 4-6 Yaş Kuran Kursu Öğreticilerinin Öğretim Teknolojileri Yeterliklerini Değerlendirme Durumları

Bağımsız Değişkenler	N	Test İstatistiği	Test İstatistik Değeri	P Değeri
Kadro Türü				
Kadrolu Öğretici	92	72,06	1,880	,391
Sözleşmeli Öğretici	47	67,45		
Fahri Öğretici	2	105,75		
Hizmet Süresi				
1-5 yıl	46	69,48	1,719	,633
5-10 yıl	46	75,20		
10-15 yıl	37	65,22		
15-20 yıl	12	78,58		
Eğitim Durumu				
Çocuk Gelişimi (Önlisans)	3	72,83	10,534	,061
İlahiyat (Önlisans)	36	80,57		
İlahiyat Fakültesi (Lisans)	92	64,38		
İmam-Hatip Lisesi	1	45,00		
Yüksek Lisans	8	100,50		
Doktora	1	120,50		
Görev Yaptığı Müftülük				
Altındağ İlçe Müftülüğü	18	48,36	18,085	,003*
Çankaya İlçe Müftülüğü	7	24,93		
Keçiören İlçe Müftülüğü	40	79,49		
Mamak İlçe Müftülüğü	27	72,57		
Pursaklar İlçe Müftülüğü	36	76,33		
Yenimahalle İlçe Müftülüğü	13	83,00		

*P<0.05

Öğreticilere ait kadro türü bağımsız değişkeninin 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri üzerine etkisine bakıldığında kadrolu öğreticinin 72.06, sözleşmeli öğreticinin 67.45 ve fahri öğreticinin 105.75 ortalama puan elde ettiği tespit edilmiştir. Kadro türünün 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Öğreticiler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen fahri öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Söz konusu durum kurslardaki eğitimin bireysel gayretler doğrultusunda gerçekleştirildiğini göstermektedir. Çünkü hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerde dijital ortamda materyallerin hazırlığına yönelik eğitimlere yer verilmemektedir (Yazıbaşı, 2020).

Öğreticilere ait hizmet süresi bağımsız değişkeninin 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri üzerine etkisi incelendiğinde hizmet süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin 69.48, 5-10 yıl olan öğretmenlerin 75.20, 10-15 yıl olan öğretmenlerin 65.22 ve 15-20 yıl olan öğretmenlerin ise 78.58 ortalama puan aldıkları tespit edilmiştir. Öğreticilerin hizmet süresine göre öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından istatistiki olarak öğretmenler arasında anlamlı bir farklılaşma yoktur. Fakat hizmet süresi 15-20 yıl olan öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Her meslekte olduğu gibi öğretmenlikte de tecrübe önem arz etmektedir. Öğreticilerin hizmet süreleri ile materyal hazırlama konusundaki yeterlikleri doğru orantılı olarak ilerlemektedir.

Öğreticilere ait eğitim durumu bağımsız değişkeninin 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri üzerine etkisine bakıldığında öğretmenlerden çocuk gelişimi (önlisans) mezun olanların 72.83, ilahiyat (önlisans) mezunu olanların 80.57, ilahiyat fakültesi (lisans) mezunu olanların 64.38, imam-hatip lisesi mezunu olanların 45.00, yüksek lisans mezunu olanların 100.50, doktora mezunu olanların 120.50 ortalama puan aldığı görülmüştür. Eğitim durumuna göre 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Eğitim durumu açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen doktora mezunu öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Öğretmenlerin gerek hizmet öncesi gerekse hizmet içi eğitim sürecinde aldıkları eğitimin içeriği onların meslek hayatına yansımaktadır. Bulgular öğretmenlerin eğitim durumu ile materyal hazırlama hususundaki ilişkiye yansıdığını göstermektedir.

Öğreticilerin görev yaptığı görev yeri bağımsız değişkeninin 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri üzerine etkisi incelendiğinde Altındağ İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 48.36, Çankaya İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 24.93, Keçiören İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 79.49, Mamak İlçe

Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 72.57, Pursaklar İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 76.33 ve Yenimahalle İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 83.00 ortalama puan elde ettiği tespit edilmiştir. Görev yaptığı ilçe müftülüğü açısından öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri bakımından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma vardır. 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin görev yaptığı müftülük açısından Yenimahalle ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

4.6.4 Bağımsız değişkenlerin Uzaktan Eğitimin Çocukların Bilişsel ve Duyuşsal Gelişimine Etkisi Faktörünün Analizi ve Yorumu

Uzaktan Eğitimin Çocukların Bilişsel ve Duyuşsal Gelişimine Etkisi Faktörü üzerinde etkisinin incelendiği faktörde kadro türü, hizmet süresi, eğitim durumu, görev yaptığı müftülük gibi araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin bir etkisi olup olmadığı tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Araştırmaya Katılanların, Uzaktan Eğitimin Çocukların Bilişsel ve Duyuşsal Gelişimine Etkisini Değerlendirme Durumları

Bağımsız Değişkenler	N	Test İstatistiği	Test İstatistik Değeri	P Değeri
Kadro Türü				
Kadrolu Öğretici	91	70,25	,142	,931
Sözleşmeli Öğretici	47	71,39		
Fahri Öğretici	2	60,75		
Hizmet Süresi				
1-5 yıl	46	69,33	,302	,960
5-10 yıl	46	69,88		
10-15 yıl	35	73,67		
15-20 yıl	13	68,31		
Eğitim Durumu				
Çocuk Gelişimi (Önlisans)	3	48,00	14,569	,012*
İlahiyat (Önlisans)	36	55,90		
İlahiyat Fakültesi (Lisans)	91	78,49		
İmam-Hatip Lisesi	1	121,50		
Yüksek Lisans	8	44,06		
Doktora	1	97,00		
Görev Yaptığı Müftülük				
Altındağ İlçe Müftülüğü	19	104,29	24,983	,000*
Çankaya İlçe Müftülüğü	7	97,64		

Keçiören İlçe Müftülüğü	40	54,39		
Mamak İlçe Müftülüğü	25	73,74		
Pursaklar İlçe Müftülüğü	36	68,86		
Yenimahalle İlçe Müftülüğü	13	54,38		

*P<0.05

Kadro türü bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi incelendiğinde kadrolu öğretmenlerin 70.25, sözleşmeli öğretmenlerin 71.39 ve fahri öğretmenlerin 60.75 ortalama puan elde ettiği görülmüştür. Kadro türünün 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Öğreticiler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen sözleşmeli öğretmenlerin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait hizmet süresi bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisine bakıldığında hizmet süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin 69.33, 5-10 yıl olan öğretmenlerin 69.88, 10-15 yıl olan öğretmenlerin 73.67 ve 15-20 yıl olan öğretmenlerin ise 68.31 ortalama puan aldığı görülmüştür. Öğreticilerin hizmet süresine göre uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Fakat öğretmenlerden hizmet süresi 10-15 yıl olanların uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait eğitim durumu bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi bakıldığında öğretmenlerden çocuk gelişimi (önlisans) mezun olanların 48.00, ilahiyat (önlisans) mezunu olanların 55.90, ilahiyat fakültesi (lisans) mezun olanların 78.49, imam-hatip lisesi mezun olanların 121.50, yüksek lisans mezun olanların 44.06, doktora mezun olanların 97.00 ortalama puan elde ettikleri tespit edilmiştir. Uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Eğitim durumu açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen doktora ve imam-hatip lisesi mezunu öğretmenlerin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilerin görev yaptığı görev yeri bağımsız değişkeninin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi incelendiğinde Altındağ İlçe

Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 104.29, Çankaya İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 97.64, Keçiören İlçe Öğreticilerin görev yaptığı görev yeri bağımsız değişkeninin Müftülüğünde görev yapan öğretmenler 54.39, Mamak İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 73.74, Pursaklar İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 68.86 ve Yenimahalle İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 54.38 ortalama puan elde ettikleri tespit edilmiştir. Görev yaptığı ilçe müftülüğü açısından uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma vardır. 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin görev yaptığı müftülük açısından Altındağ ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

4.6.5 Bağımsız Değişkenlere Göre Müftülüklerce Gerçekleştirilen Online Hizmet İçi Eğitimin Değerlendirilmesi Faktörünün Analizi ve Yorumu

Bağımsız Değişkenlere Göre Müftülüklerce Gerçekleştirilen Online Hizmet İçi Eğitimin Değerlendirilmesi Faktörü üzerinde etkisinin incelendiği faktörde kadro türü, hizmet süresi, eğitim durumu, görev yaptığı müftülük gibi araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin bir etkisi olup olmadığı tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Araştırmaya Katılanların Müftülüklerce Gerçekleştirilen Online Hizmet İçi Eğitimi Değerlendirme Durumları

Bağımsız Değişkenler	N	Test İstatistiği	Test İstatistik Değeri	P Değeri
Kadro Türü				
Kadrolu Öğretici	90	72,19	,850	,654
Sözleşmeli Öğretici	47	65,62		
Fahri Öğretici	2	74,50		
Hizmet Süresi				
1-5 yıl	46	67,76	6,676	,083
5-10 yıl	46	78,77		
10-15 yıl	35	57,50		
15-20 yıl	12	81,42		
Eğitim Durumu				
Çocuk Gelişimi (Önlisans)	3	49,33	8,003	,156
İlahiyat (Önlisans)	36	67,97		
İlahiyat Fakültesi (Lisans)	90	69,22		
İmam-Hatip Lisesi	1	14,00		
Yüksek Lisans	8	95,75		

Doktora	1	125,00		
Görev Yaptığı Müftülük				
Altındağ İlçe Müftülüğü	18	54,08	13,598	,018*
Çankaya İlçe Müftülüğü	7	32,29		
Keçiören İlçe Müftülüğü	40	74,98		
Mamak İlçe Müftülüğü	25	68,70		
Pursaklar İlçe Müftülüğü	36	82,88		
Yenimahalle İlçe Müftülüğü	13	63,88		

*P<0.05

Öğreticilere ait kadro türü bağımsız değişkeninin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi üzerine etkisi incelendiğinde kadrolu öğretmenlerin 72.19, sözleşmeli öğretmenlerin 65.62 ve fahri öğreticinin öğretmenlerin 74.50 ortalama puan elde ettiği görülmüştür. Kadro türü, 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Başka bir ifade ile kadrolu, sözleşmeli, fahri öğretici arasında müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Fakat fahri öğretmenlerin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait hizmet süresi bağımsız değişkeninin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi üzerine etkisi incelendiğinde hizmet süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin 67.76, 5-10 yıl olan öğretmenlerin 78.77, 10-15 yıl olan öğretmenlerin 57.50 ve 15-20 yıl olan öğretmenler ise 81.42 ortalama puan elde ettikleri görülmüştür. Öğreticilerin hizmet süresine göre müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Fakat öğretmenlerden hizmet süresi 15-20 yıl olanların müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait eğitim durumu bağımsız değişkeninin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi üzerine etkisi incelendiğinde öğretmenlerden çocuk gelişimi (önlisans) mezun olanların 49.33, ilahiyat (önlisans) mezunu olanların 67.97, ilahiyat fakültesi (lisans) mezun olanların 69.22, imam-hatip lisesi mezun olanların 14.00, yüksek lisans mezun olanların 95.75, doktora mezun olanların 125.00 ortalama puan elde ettikleri tespit edilmiştir. Müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma

yoktur. Eğitim durumu açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen doktora ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilerin görev yaptığı görev yeri bağımsız değişkenin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitiminin değerlendirilmesi üzerine etkisi incelendiğinde Altındağ İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 54.08, Çankaya İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 32.29, Keçiören İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 74.98, Mamak İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 68.70, Pursaklar İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 82.88 ve Yenimahalle İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 63.88 ortalama puan elde ettikleri tespit edilmiştir. Görev yaptığı ilçe müftülüğü açısından müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma vardır. 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin görev yaptığı müftülük açısından Pursaklar ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

4.6.6 Bağımsız değişkenlerin, Toplam Online Eğitim Üzerine Değerlendirmelerinde Etkisinin İncelenmesi Faktörünün Analizi ve Yorumu

Toplam online eğitim üzerine değerlendirmelerinde etkisinin incelenmesi faktörü üzerinde etkisinin incelendiği faktörde kadro türü, hizmet süresi, eğitim durumu, görev yaptığı müftülük gibi araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin bir etkisi olup olmadığı tablo 13'teki gibi özetlenebilir:

Tablo 13. Araştırmaya Katılanların Toplam Online Eğitimi Değerlendirme Durumları

Bağımsız Değişkenler	N	Ortalama	Test İstatistik Değeri	P Değeri
Kadro Türü				
Kadrolu Öğretici	93	84,1183	,077	,926
Sözleşmeli Öğretici	47	83,4894		
Fahri Öğretici	2	85,0000		
Hizmet Süresi				
1-5 yıl	46	3,4935	2,135	,099
5-10 yıl	46	3,5537		
10-15 yıl	35	3,3237		
15-20 yıl	12	3,4797		
Eğitim durumu				

Çocuk Gelişimi (Önlisans)	3	3,2500	1,303	,266
İlahiyat (Önlisans)	36	3,4687		
İlahiyat Fakültesi (Lisans)	90	3,4553		
İmam-Hatip Lisesi	1	2,9618		
Yüksek Lisans	8	3,7218		
Doktora	1	3,9201		
Görev Yaptığı Müftülük Altındağ İlçe Müftülüğü	18	3,3402	3,169	,010*
Çankaya İlçe Müftülüğü	7	3,0650		
Keçiören İlçe Müftülüğü	40	3,5159		
Mamak İlçe Müftülüğü	25	3,3773		
Pursaklar İlçe Müftülüğü	36	3,6218		
Yenimahalle İlçe Müftülüğü	13	3,4789		

*P<0.05

Öğreticilere ait kadro türü bağımsız değişkeninin bütün faktörleri kapsayan toplam faktör üzerine etkisi incelendiğinde kadrolu öğretmenlerin 72.19 sözleşmeli öğretmenlerin 65.62 ve fahri öğretmenlerin 74.50 ortalama puan elde etmiştir. Kadro türü, 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Başka bir ifade ile kadrolu, sözleşmeli, fahri öğretici arasında müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Fakat fahri öğretmenlerin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait hizmet süresi bağımsız değişkeninin bütün faktörleri kapsayan toplam faktör üzerine etkisi incelendiğinde hizmet süresi 1-5 yıl olan öğretmenlerin 67.76, 5-10 yıl olan öğretmenlerin 78.77, 10-15 yıl olan öğretmenlerin 57.50 ve 15-20 yıl olan öğretmenlerin ise 81.42 ortalama puan elde edilmiştir. Öğreticilerin hizmet süresine göre müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Fakat öğretmenlerden hizmet süresi 15-20 yıl olanların müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilere ait eğitim durumu değişkeninin bütün faktörleri kapsayan toplam faktör üzerine etkisi incelendiğinde öğretmenlerden çocuk gelişimi (önlisans) mezun olanların 49.33, ilahiyat (önlisans) mezunu olanların 67.97, ilahiyat fakültesi (lisans) mezunu

olanların 69.22, imam-hatip lisesi mezunu olanların 14.00, yüksek lisans mezunu olanların 95.75, doktora mezunu olanların 125.00 ortalama puan elde ettikleri tespit edilmiştir. Müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma yoktur. Eğitim durumu açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmamasına rağmen doktora ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Öğreticilerin görev yaptığı görev yeri bağımsız değişkenin bütün faktörleri kapsayan toplam faktör üzerine etkisi incelendiğinde Altındağ İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 54.08, Çankaya İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 32.29, Keçiören İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 74.98, Mamak İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 68.70, Pursaklar İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 82.88 ve Yenimahalle İlçe Müftülüğünde görev yapan öğretmenlerin 63.88 ortalama puan elde ettikleri tespit edilmiştir. Görev yaptığı ilçe müftülüğü açısından müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından öğretmenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma vardır. 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin görev yaptığı müftülük açısından Pursaklar İlçe Müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Anket sonucu elde edilen bulgulara uygulanan faktör analizi neticesinde ortaya çıkan veriler 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin ders materyali hazırlama ve uygulama yeterlikleri, uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu, 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin öğretim teknolojileri yeterlikleri, uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi ve online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi olmak üzere beş başlık altında değerlendirilmiştir. Materyal hazırlama ve uygulama hususunda öğreticinin kadro türünün, hizmet süresinin ve eğitim seviyesinin olumlu yönde etki ettiğini göstermektedir. Öğreticilerin tecrübesi, eğitim seviyesi ve pedagojik formasyona sahip olmaları eğitimin verimliliğini olumlu yönde etkilediği alan çalışmasıyla da ortaya konulmuştur (Doğan, 2008). Benzer ilişkiyi öğretmenlerin uzaktan eğitimin okul öncesi çocuklara uygunluğunu değerlendirme konusunda da görmek mümkündür. Öğreticilerden kadrolu, hizmet süresi 15-20 yıl olan ve lisansüstü eğitilmiş olanların uzaktan eğitimin okul öncesi çocuklara uygunluğu hususunda olumlu yönde değerlendirdikleri görülmektedir.

Fahri öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri konusunda diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Hizmet süresi 15-20 yıl olan öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları tespit

edilmiştir. Eğitim durumu açısından doktora mezunu öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları ortaya konulmuştur. Görev yaptığı müftülük açısından ise Yenimahalle ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin öğretim teknolojileri yeterlikleri açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir.

Sözleşmeli öğretmenlerin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Hizmet süresi 10-15 yıl olan öğretmenlerin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir. Doktora mezunu öğretmenlerin uzaktan eğitimin çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimine etkisi faktörü üzerinde etkisinin açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları ortaya çıkarılmıştır. Altındağ ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin uzaktan eğitimin okul öncesi çocukların eğitimine uygunluğu açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

Müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından fahri öğretmenlerinin diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir. Hizmet süresi 15-20 yıl olan öğretmenlerin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Eğitim durumu açısından doktora ve yüksek lisans mezunu 4-6 yaş kuran kursu öğretmenlerinin müftülüklerce gerçekleştirilen online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları ortaya koyulmuştur. Görev yaptığı ilçe müftülüğü açısından Pursaklar ilçe müftülüğünde görev yapmakta olan öğretmenlerin online hizmet içi eğitimin değerlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir.

Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde ders materyallerini hazırlama ve ders esnasında uygulayabilme yönünde olumlu değerlendirmede buldukları görülmektedir. Ancak uzaktan eğitim sürecinde önemini daha fazla hissettiren ve öğrencilerin ders esnasında motivasyonlarını artıran ders içeriklerine uygun kodlama ve online oyun hazırlama hususunda öğretmenlerin kendilerini yeterli görmedikleri tespit edilmiştir. Öğreticilerin bilgisayar, laptop ve tablet kullanımında problem yaşamadıkları fakat öğretmenlerin materyalleri kendileri hazırlamak yerine internet ortamından temin ettikleri ortaya konulmuştur. Öğreticilerin kurslarda zorlandıkları hususlardan birisi de Elif-ba öğretimidir (Korkmaz, 2019). Öğreticilerin online derslerinde öğretmenlerin Elif-ba öğretiminde ve Kuran-ı Kerim'i yüzünden okuma konusunda problem yaşadıkları tespit edilmiştir. Yakında tarihte yapılan nitel bir araştırmada da benzer sonuca ulaşılmıştır (Kurt, 2021). Ayrıca yapılan ki-kare testi sonucunda öğretmenlerin online derslerini Teams, Teamlink, Skype, Zoom ve Google Meet programları yerine Diyanet İşleri Başkanlığı Web

sitesi üzerinde yaptıklarında kendilerini daha güvende hissedecekleri yönünde değerlendirmede buldukları tespit edilmiştir.

Öneriler

4-6 yaş kuran kurslarında gerçekleştirilen uzaktan eğitimin daha verimli geçmesi için aşağıdaki önerilerin dikkate alınması önem arz etmektedir:

- Diyanet İşleri Başkanlığı öğreticilerin uzaktan eğitimlerini sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebilecekleri dijital eğitim platformları oluşturmalarıdır.
- Diyanet İşleri Başkanlığı Web sitesinde öğreticiler tarafından hazırlanan ders materyallerinin yer aldığı bir havuz oluşturmalarıdır.
- Öğreticilere robotik kotlama, dijital ortamda sunum, kukla gibi ders materyallerini hazırlamaya yönelik uygulamalı hizmet içi programlar yapılmalıdır.
- Öğreticilere online oyun hazırlama yöntemlerine yönelik uygulamalı hizmet içi programlar yapılmalıdır.

Kaynakça

- Bacanlı, Hasan. *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2004.
- Cevizci, Ahmet. *Eğitim Sözlüğü*. İstanbul: Say Yayınları, 2010.
- Dikmen, Semih- Bahçe, Ferhat. "Covid-19 Pandemisi Sürecinde Yükseköğretim Kurumlarının Uzaktan Eğitime Yönelik Stratejileri: Fırat Üniversitesi Örneği". *Turkish Journal of Educational Studies* 7/2 (Mayıs 2020), 78-98.
- Doğan, Zülfi. *4-6 Yaş Grubu Kur'an Kursu Öğreticilerinin Eğitim- Öğretim Yeterlik Algıları (Kayseri Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, 2019.
- Erden, Münire. *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2017.
- Gamgam Hamza - Altunkaynak Bülent. *Parametrik Olmayan Yöntemler SPSS Uygulamalı*. Ankara: Gazi Kitapevi, 2008.
- Gürbüz, Sait- Şahin, Faruk. *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Felsefe-Yöntem- Analiz*. Ankara: Seçkin, 2016.
- Türkiye Bilimler Akademisi. Erişim 2 Şubat 2021. <http://www.tuba.gov.tr/files/images/2020/kovidraporu/Covid-19%20Raporu-Final%2B.pdf>.
- Karasar, Niyazi. *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2016.
- Kaya, Zeki. *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayınları, 2002.
- Korkmaz, Mehmet. *4-6 Yaş Kuran Kurslarında Din Eğitimi*. Kayseri: Kimlik Yayınları, 2019.
- Kurt, İbrahim. "Salgın Döneminde 4-6 Yaş Grubu Kuran Kursları (Ankara Örneği)", *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 20/2 (Temmuz 2021), 393-421.

Nuroğlu, Elif - Nuroğlu, Hüseyin. "Türkiye ve Almanya'nın Sanayide Dijital Dönüşümü: Yol Haritaları ve Şirketlerin Karşılaştırılması". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisad ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 23 (2018), 1537-1560.

Üzümçü Muzaffer- Çınar Nuran Çınar, "Öğreticilerine Göre Diyanet 4-6 Yaş Kur'an Kursları (Çorlu Örneği)", *Trabzon İlahiyat Dergisi* 7/1 (Bahar 2020), 7-51.

Yazıbaşı, Muhammed Ali. "Kur'an Kursu Öğreticilerine Göre Kuran Kursu Öğreticisi, Öğrencisi ve Öğrenci Velisinin İhtiyaç ve Beklentileri (Kırıkkale Örneği)", *Dini Araştırmalar Dergisi* 23/57 (2020), 95-116.